

ANEX 4 SPORTSKOG MOTOCIKLISTIČKOG PRAVILNIKA

PRAVILNIK ZA ENDURO 2025

U Kreševu, 14.03.2025.g.
Broj: 300-11-4/25

**Predsjednik
Komisije za Enduro MS BiH
Samir Nesimović**

1. TEMELJNE ODREDBE

Motociklistički savez Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu MS BiH) na temelju odredbi Sportskog motociklističkog pravilnika MS BiH raspisuje Otvoreno Prvenstvo i Kup (u daljem tekstu OPiK), te Prvensvo i Kup Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu PiK) u disciplini Enduro za 2025. godinu.

U OPiK i PiK će se primjenjivati odredbe:

- Sportskog motociklističkog pravilnika MS BiH,
- Ovog Pravilnika,
- Pravilnika za poddiscipline Hard/Extreme Enduro, Classic Enduro, Enduro Cross Country i Super Enduro FIM, FIME, BMU i AAMU,

Prvenstvo i Kup će biti provedeno kroz utrke u 3 Enduro poddiscipline:

- Extreme/Hard Enduro,
- Classic Enduro,
- Enduro Cross Country,
- Super Enduro.

Prvenstvo će se odnositi na PRO, a Kup na AMATERSKE klase.

U Otvorenom prvenstvu i Prvenstvu u Enduro-u učestvuju/sudjeluju vozači i klubovi, a u Kupu BiH samo vozači-pojedinci.

Svi vozači i klubovi koji imaju licencu MS BiH (disciplina Enduro), imaju pravo nastupati na utrkama OPiK i PiK BiH u Enduro-u.

Vozači iz BiH koji nemaju licencu MS BiH, imaju pravo nastupati na utrkama koje se boduju za OPiK i PiK BiH, ali samo u klasama koje se ne boduju za PiK (Turist, Hobby i sl).

Strani vozači imaju pravo nastupati i ostvarivati plasman na utrkama OPiK BiH uz Startnu dozvolu matičnih saveza FMN. Ostali strani vozači imaju pravo nastupati na utrkama OPiK BiH i boriti se za nagrade na utrkama, ali bez ostvarivanja plasmana u OPiK.

Za sve utrke na kojima nastupaju strani vozači i timovi, organizator mora imati Suglasnosti državnih i entitetskih tijela vlasti za održavanje međunarodne sportske manifestacije.

OPiK PiK BiH će se sastojati od minimalno 3 (tri) Enduro utrke. Ukoliko, zbog više sile ne bude održana jedna od utrka, te u konačnici budu završene 2 (dvije) utrke, Komisija za Enduro MS BiH ima nadležnost da Upravnom odboru predloži Odluku o proglašavanju OPiK i PiK BiH regularnim sa te 2 (dvije) održane utrke. Takva odluka, ako je donese Upravni odbor, uz obrazloženje mora biti javno objavljena.

Zbog specifičnosti ove discipline moto sporta, te neusklađenosti mnogih zakona u BiH (sa čijim odredbama imaju dodirne tačke/točke mnogi aspekti organizacije ovih utrka), kompletnu odgovornost oko pripreme i organizacije utrka preuzet će interesne organizacije – klubovi/udruge - organizatori pojedinih utrka.

MS BiH će sudjelovati u fazi planiranja, izradit će potrebite pravilnike, biti će savjetodavni organ, nadzirat će pripreme i same utrke, te vršiti suđenje, evidentiranje i kontrolu obrade rezultata na utrkama, kako bi objedinio i homogenizirao zajedničke ciljeve ove discipline moto sporta.

2. KALENDAR

Utrke Motocross Prvenstva i Kupa BiH će se održati tijekom kalendarske 2025. godine, prema Kalendaru takmičenja/natjecanja MS BiH za 2025. godinu, usvojenom prema odredbama Sportskog motociklističkog pravilnika MS BiH.

3. KLASSE VOZAČA I KATEGORIJE MOTOCIKALA

KLASE	VOZAČI-MOTOCIKLI
PRO	Klasa predviđena za vozače sa vrhunskim sposobnostima i motociklima. Klasu PRO mogu izabrati svi punoljetni vozači koji to žele, bez obzira na starosnu dob i motocikl, a staza za ovu klasu će u nekim dionicama biti zahtjevnija od dionica predviđenih za klasu AMATER.
AMATER	Klasa predviđena za vozače sa dobrim, ali slabijim sposobnostima i motociklima od PRO klase. Klasu AMATER mogu izabrati svi vozači koji to žele, bez obzira na starosnu dob i motocikl, a staza za ovu klasu će u nekim dionicama biti manje zahtjeva od dionica predviđenih za PRO klasu.
VETERAN	Klasa predviđena za vozače koji u godini u kojoj se održava Kup navršavaju minimalno 40 godina. Godine starosti ne ograničavaju vozače starije od 40 godina da mogu nastupiti ako žele i u ostalim klasama. Staze - kao za AMATER klasu.

Organizator može i skladu sa odredbama Sportskog motociklističkog pravilnika MS BiH, organizirati i utrke u drugim klasama (npr. klasa "TURIST", "HOBBY" i sl.), ali ista klasa neće biti bodovana za OPiK i PiK BiH. Ove klase su namijenjene za početnike i rekreativce, odnosno vozače bez licenci.

4. USLOVI/UVJETI ZA VOZAČE

Vozači nastupaju na utrkama na vlastitu/osobnu odgovornost.

Na Enduro utrkama OPiK i PiK BiH mogu nastupiti vozači koji ispunjavaju slijedeće uvjete:

- da navršavaju 16 ili imaju više 16 godina starosti (u tekućoj godini),
- da imaju važeću takmičarsku/natjecateljsku vozačku licencu,
- da u trenutku podnošenja Zahtjeva za izdavanje licence imaju potvrdu o liječničkom pregledu ne stariju od 6 mjeseci na dan izdavanja licence,
- da posjeduju odgovarajuću policu osiguranja (ili važeću zdravstvenu knjižicu/iskaznicu),
- maloljetne/malodobne osobe pismenu dozvolu roditelja ili staratelja.

Vozačke dozvole Enduro utrke su potrebne samo za utrke koje se odijaju u saobraćajnim/prometnim uvjetima (Classic Enduro), dok na "zatvorenim" uvjetima vozačke dozvole nisu potrebite (Extreme/Hard Enduro, Enduro Cross Country, Super Enduro, Specijalni testovi).

Vozači moraju posjedovati opremu koja odgovara pravilima MS BiH, FIM i FIME.

Za nesreće ili oštećenja na motociklima vozači nemaju pravo na nikakva potraživanja od organizatora.

5. USLOVI/UVJETI ZA MOTOCIKLE

Motocikli moraju biti kategorizirani/homologirani kao ENDURO motocikli, te dodatno za poddiscipline Extreme Enduro, Enduro Cross Country i Super Enduro mogu biti kategorizirani/homologirani i kao MOTOCROSS motocikli.

Dozvoljene su gume za enduro, cross i trial. Nije dozvoljena uporaba guma sa čavlima/ekserima.

Buka ispušnog sustava ne smije prelaziti 114 dB/A.

Na motociklima nesmije biti neispravan kočioni sistem, te vidljivi tragovi nekontroliranog ispuštanja tekućina, oštećenog ispušnog sistema i slične stvari koje mogu ugroziti vozače i druge sudionike na utrci ili imati štetan utjecaj po okoliš, a koje se mogu uočiti tijekom tehničkog pregleda.

Prije ulaska u službenu zonu -Parc ferme motocikl obaveno mora biti potpuno pripremljen za utrku (FIM i tvorničke homologacije motocikala) uključujući postavljen startni broj.

6. PRIJAVE

Prijave se šalju na propisanom obrascu u vremenu koje je organizator predvidio Posebnim pravilnikom.

Formu prijave za utrku propisuje MS BiH (<https://msbih.ba/pravilnici-i-obraci> , Anex 6).

7. REGISTRACIJA

Registracija se odvija na mjestu predviđenom za Registraciju (Registracijski blok) navedenom u Posebnom pravilniku utrke.

Registracija podrazumijeva:

- provjeru podataka navedenih u Prijavnom listu,
- provjeru identiteta vozača,
- potpisivanje Izjave o odgovornosti,
- uplatu Startnine,
- unošenje u Verifikacijsku listu.

7.1. Startnine

Startnine su novčana sredstva koje uplaćuju vozači, čija je visina za svaku utrku navedena u Posebnom pravilniku, a kojima organizator pokriva dio svojih organizacijskih troškova.

Visinu i način uplate Startnine određuje organizator, a minimalna Startnina u pojedinim Enduro poddisciplinama je propisana u Anex-ima istih poddisciplina.

Ukoliko se utrka odvija u sklopu neke međunarodne utrke, tada visina startnina iznosi onoliko koliko je propisano Pravilnikom utrke višeg ranga.

8. TEHNIČKI PREGLED

Tehnički pregled vrši Tehnička komisija na ulazu u Parc ferme, a isti podrazumijeva:

- kratak vizualni pregled motocikla,
- provjeru podataka o motociklu unešenih u Prijavnom listu,
- provjeru Startnog broja.

9. STARTNI BROJEVI I REDOSLIJED STARTANJA

Startne brojeve za vozače na utrkama određuje organizator, a prema redoslijedu prijavljivanja. Najlepnice sa startnim brojevima izrađuje i prilikom registracije dijeli organizator utrke.

Brojevi se postavljaju obavezno na prednjim i preporučeno na bočnim plastičnim podlogama.

Obavezne boje podloga startnih brojeva po klasama:

- PRO - crvena,
- AMATER - žuta,
- VETERAN – zelena,

- LADIES (ne boduju se) – roza,
- OSTALI (ne boduju se) – plava.

Start može biti:

- Pojedinačni (vozači startaju u jednakim vremenskim razmacima, a svaki vozač ima početno "nulto" vrijeme),
- Grupni,
- Masovni (po klasama).

Redosljed startanja na utrkama se u skladu sa odredbama Posebnog pravilnika određuje prema rezultatima kvalifikacija.

10. KVALIFIKACIJE

Kvalifikacije se odvijaju dan ili više dana ranije prije utrke (ili iznimno ujutro pred samu utrku prije utrke ukoliko se radi o jednodnevnom programu).

Kvalifikacije su utrke (ili više njih) na kojima se vozači takmiče/natječu za poziciju na utrci u glavnom dijelu programa.

Izbor kvalifikacija za fleksibilan (utrke, specijalni testovi) i daje se na volju organizatoru utrke da ga osmisli i da pravila kvalifikacija precizno navede kroz Poseban pravilnik.

Vozač kvalifikacija starta sa određenog startnog mjesta, vozi označenom stazom, a vožnju završava po prolasku kroz cilj.

U slučaju nezgode na kvalifikacijama, dužnost je vozača koji nailazi na takav slučaj da najhitnije obavijesti organizatora, pruži potrebnu pomoć, a vozaču koji je pružao pomoć se omogućava ponavljanje kvalifikacijske vožnje.

Suci uz stazu kvalifikacija moraju biti raspoređeni na način da mogu pratiti regularnost utrke, te vozačima pokazivati signalne zastavice, kojima upozoravaju vozače u dolasku na svaku eventualnu promjenu na stazi (pretjecanje, opasnost i sl).

Starta se na znak startera. Organizator može odlučiti i navesti u Posebnom pravilniku da li će motocikli prije starta biti upaljeni ili ugašeni.

Redosljed startanja klasa u kvalifikacijama je: PRO, AMATER, VETERAN, OSTALI.

Vrijeme na cilju mjeri se isključivo elektronički uz tačnost/točnost mjernog uređaja od 1/100 sec., a ostvareno vrijeme testa određuje startni redosljed na utrci (Startna lista).

72 sata prije početka takmičenja/natjecanja zabranjen je bilo kakav trening na dionicama kvalifikacija, kao i same utrke. Iznimno se pred samu utrku može dozvoliti zajednički trening za zagrijavanje – Warm up, u kojem svim vozačima moraju biti omogućeni podjednaki uvjeti. Minimalna širina staze na Specijalnim testovima kvalifikacija je 2 metra i ista mora biti s lijeve i desne strane obilježena trakom, a sugerira se da je svaka strana obilježena različitom bojom. Ukoliko se radi o Prologu, ili Enduro linijskom testu, trasa mora biti obilježena propisanim Enduro oznakama i markerima.

Uklanjanje, uništavanje ili prelaženje preko traka koje označavaju širinu staze, ili uklanjanje ili uništavanje markera, smatra se prekršajem i podliježe diskvalifikaciji, odnosno uvrštavanju na zadnje mjesto na Startnoj listi za utrku, osim u slučaju kada se vozač prilikom nenamjernog prelaženja preko trake vrati na stazu na istom mjestu gdje je izašao.

Opasna mjesta za vozače moraju se osigurati balama slame, strunjačama ili auto gumama što mora biti predviđeno Licencom staze.

Na Specijalnim testovima i kvalifikacijskim utrkama su obavezni natpisi START i CILJ.

11. SPECIJALNI TESTOVI

Specijalni testovi se dijelovi kvalifikacija.

Specijalni testovi moraju biti protočni, bez "uskih grla/čepova", kako bi se osigurali jednaki uvjeti za sve vozače.

Na OPiK i PiK BiH u disciplini Enduro se primjenjuju slijedeće vrste Specijalnih testova (ST):

- a) Cross test (CT),
- b) Enduro test (ET),
- c) Extreme test (XT),
- d) Enduro Cross country (ECC),
- e) Clasic enduro (CE),
- f) Super Enduro (SE),
- g) Prologue/Prolog (P), ili
- h) kombinacija nekih od navedenih.

Pristup trasama na svim testovima mora biti dostupan osobnim vozilima (tehnička i medicinska pomoć).

11.1. Cross Test (CT)

CT se odvija na postojećoj motocross stazi.

Na CT-u osim zemljanih ne smiju biti postavljene prepreke (balvani, gume i sl.).

Najmanja dopuštena dužina CT-a je 1,2 km.

Prosječna brzina CT ne smije prelaziti brzinu od 55 km/h.

CT ne smije biti nesavladiv za vozača.

11.2. Enduro Test (ET)

ET se odvija na prirodnom terenu, sa mogućim prirodnim i dodatno izrađenim preprekama (balvani, gume, rupe, zemljane prepreke-skokovi...).

Duljina ET-a ne smije biti manja od 1 km ili vremenski kraća od 3 min.

ET može biti kružni ili linijski.

11.3. Extreme Test (XT)

XT se odvija na posebnom poligonu, teško savladivom konfiguracijski i sa postavljenim-izrađenim raznim preprekama na trasi kretanja (balvani, auto gume, kamenje i sl.).

Trasa XT-a ne smije biti duža od 1 km, a prosječna brzina veća od 25 km/h.

XT se preporuča kao kvalifikacijski Specijalni test za PRO klasu.

11.4. Enduro Cross Country test (ECC)

ECC test se odvija u uvjetima propisanih pravila za ECC (Anex 4-3) i predstavlja kombinaciju Enduro testa i Cross testa.

Preporučena vremenska duljina kruga ECC je između 5 i 15 min, a dužina utrke između 30 min i 2 sata.

11.5. Classic Enduro (CE)

CE je klasična Enduro utrka koja se odvija prema pravilima FIM i FIME, odnosno Anex-u 4-2 Sportskog motociklističkog pravilnika MS BiH.

CE može unutar utrke imati više različitih specijalnih testova.

11.6. Super Enduro (SE)

SE test je kružna utrka koja se odvija po pravilima Super Enduro FIM i FIME.

SE test se preporuča kao kvalifikacijski Specijalni test za PRO klasu.

12. PRAVILA UTRKE

Enduro je disciplina moto sporta u kojoj se vozači utrkuju sa off road motociklima (enduro, cross) po prirodnim i vještačkim stazama.

Na Enduro utrkama je na stazi dozvoljeno i postavljanje vještačkih prepreka u cilju savladavanja neprohodnih dijelova staze, ili otežavanja pojedinih dijelova staze odnosno postizanja efekta atraktivnosti, pri čemu se mora voditi računa o sigurnosti vozača.

Na Enduro utrkama se iskušavaju sposobnosti i izdržljivost vozača, te kvaliteta i izdržljivost motocikala i ostale Enduro opreme.

Dozvoljene su sve vrste podloge, savladive za enduro i cross motocikle.

Minimalno 10 minuta (ili koliko je određeno Posednim pravilnikom) prije svog starta svaki vozač premješta svoj motocikl iz Parc ferme-a u predstartni prostor, zauzima startnu poziciju i čeka poziv suca-startera na start.

Startni redoslijed se određuje prema rezultatima kvalifikacija (ili ždrijeba ako prethodno nema kvalifikacija) i objavljuje putem Startne liste na oglasnoj ploči.

Vozač starta na znak koji daje sudac starter zelenom ili državnom zastavom ili pištaljkom, što mora biti pojašnjeno u Posebnom pravilniku i na sastanku za vozače.

Način starta mora biti opisan u Posebnom pravilniku, a isti može biti:

- pojedinačni,
- grupni,
- masovni.

Utrka se vozi linijski ili po zadanom krugu (1 ili više krugova).

Shema staze mora biti objavljena na Oglasnoj ploči na dan utrke, najmanje 2 sata prije starta.

Vozači moraju prolaziti stazom označenom propisanim Enduro znakovima, te ako je to predviđeno Posebnim pravilnikom i kroz predviđene kontrolne točke (Check point – CP).

Rezultat pojedinog vozača na utrci predstavlja vrijeme za koji vozač prođe predviđenom trasom cijelu stazu od starta do cilja.

Nakon prolaska cilja, vozač mora predati sucu u cilju Putni karton (ili GPS tracker) radi evidencije kretanja i obrade rezultata.

Kao i na stazama za kvalifikacije, 72 sata prije početka takmičenja/natjecanja zabranjen je bilo kakav trening na stazi na kojoj se odvija utrka.

13. STAZE

Staze na Enduro utrkama moraju odgovarati karakteristikama staza predviđenih FIM i FIME pravilima.

Staze za Enduro se postavljaju u kontroliranim uvjetima, što znači da organizator mora imati kontrolu nad korištenjem staze i sigurnošću vozača i ostalih sudionika utrka.

Za korištenje zemljišta i prostora za Enduro staze, organizator mora imati odgovarajuća pismena rješenja, odobrenja ili suglasnosti vlasnika ili upravitelja zemljišta/terena/objekta u skladu sa važećim zakonskim propisima.

13.1. Etapa

Etapa je dio staze između kontrolnih tački/točki (CP).

Cilj jedne etape je ujedno i start druge.

13.2. Krug

Krug je skup svih etapa, tj zadana – označena staza od starta do cilja, uključujući sve CP ili TC predviđene Posebnim pravilnikom.

13.3. Kontrolna tačka/točka – Check point (CP)

Check point (CP) je mjesto koje vozač mora savladati, gdje se vozaču evidentira/ovjerava prolaz na stazi.

CP imaju redoslijed od starta do cilja (CP-1, CP-2, CP-3.....).

Organizator mora kroz Poseban pravilnik navesti broj CP na utrci i unijeti ih u Shemu staze.

Sudac na CP u Putni karton (ili u predviđeno evidencijsko polje) kojeg vozač ima sa sobom potvrđuje prolaz, te vodi zapisnik o prolazima vozača (vrijeme i startni brojevi). U pravilu se prolaz na motociklu ili pvc kartonu/traci evidentira vodootpornim markerom, a može se koristiti i pačat, ili alat za bušenje u slučaju kišnog vremena.

Idealno je i preporučeno da se nailazak na CP obilježava se bijelim zastavama 100 metara prije CP, ali obavezno žutim zastavama na 20 metara prije dolaska na sami CP. I u ovom i u slučaju da se nailazak na CP obilježava samo jednom od navedenih zastavica, organizator moja pojedinosti pojasniti u Posebnom pravilniku.

Zastavice moraju biti postavljene tako da ih vozač lagano uoči u svim vremenskim uvjetima.

Vozačima koji na CP dođu iz pogrešnog smijera neće biti ovjeren karton na tom CP.

Na kraju utrke, tj. na kraju zadnjeg odvoženog kruga vozač mora predati Putni karton/traku/naljepnice sa evidencijom ili track-ere, te na vrijeme od 15-30 minuta staviti motocikl u Parc ferme (ako je to zbog objektivnih razloga odlučio žiri, ili ako je to predviđeno Posebnim pravilnikom).

Osim fizičke evidencije na CP-ima, organizator može uvesti i nadzor kretanja i prolaska stazom i CP-ima putem GPS sustava, o čemu također mora dati objašnjenja kroz Poseban pravilnik.

13.4. Vremenska kontrola (TC)

Vremenske kontrole su Start, Cilj, te Kontrole tačke/točke (CP-i).

Dodatno, organizator može zbog protočnosti staze uvesti i dodatne vremenske kontrole.

Vremenska kontrola je mjesto gdje se vozaču evidentiraju prolazi u realnom vremenu.

13.5. Službeni prostori u bazi utrke

13.5.1. Park vozača (Paddock)

Organizator je dužan obezbijediti/osigurati dovoljno velik parkirališni prostor (prema broju prijavljenih vozača) za vozače i prateća lica/osoblje.

Prostor mora biti ograđen i u njemu pristup može biti omogućen samo službenim licima/osobama, vozačima i članovima njihovih timova.

U parku vozača je obavezan WC (M i Ž), električna energija, tekuća voda, te mjesta za odlaganje otpada (FIM green code - tekućine, gume, akumulatori i sl...).

Prilaz parku vozača mora biti moguć sa svim vrstama motornih vozila.

13.5.2. Zatvoreni park (Parc ferme)

U Parc ferme vozači dolaze sa motociklima i propisanom opremom nakon Registracije prema odredbama Posebnog pravilnika i ne kasnije od propisanog vremena prema službenoj Satnici utrke.

Parc ferme je ograđeni i čuvani prostor (dovoljno velik za potrebe takmičenja/natjecanja tj. prema broju prijavljenih vozača).

Parc ferme mora imati jedan ulaz i jedan izlaz kojima upravlja sudac Parc ferme-a, te sat usklađen s glavnim satom na oglasnoj ploči.

U Parc ferme je dopušten ulaz samo sucima, članovima žirija i vozačima, te serviserima uz odobrenje suca u Parc ferme-u.

Vozači su obavezni gurati ugašen motocikl u Parc ferme ili iz njega, te paljenje motocikla u istom nije dozvoljeno, osim ako zbog nagetog terena žiri ne dozvoli kretanje sa upaljenim motociklima.

Po izlasku iz Parc ferme-a na start, vozač mora imati Putni karton (ili GPS uređaj/tracker).

Dok su motocikli vozača u Parc ferme-u, organizator utrke je odgovoran za njihovo čuvanje i za eventualno nanešenu štetu za vrijeme boravka u istom.

10 minuta prije svog starta, nakon poziva suca u Parc ferme-u, svaki vozač premješta svoj motocikl (ugašen) iz Parc ferme-a u predstartni prostor, pa potom na Startnu liniju.

Vozačima je zabranjeno u Parc ferme-u:

- a) dirati motocikle ostalih vozača-takmičara,
- b) zadržavanje dulje od vremena potrebnog za stavljanje motocikla u i izvan Parc ferme,
- c) neprimjereno ponašanje,
- d) paljenje motocikala,
- e) pušenje.

Žiri i organizator zbog posebnih specifičnih prilika mogu nakon isteka vremena za ulaz u Parc ferme potpuno zabraniti pristup svim osobama osim službenih, pa tako i vozačima, mehaničarima i ostalim članovima tima.

13.5.3. Predstartni prostor

Predstartni prostor je prostor koji je postavljen na izlazu iz Parc ferme-a, neposredno iza startne linije, u kojem vozači pale i zagrijavaju motocikle i čekaju da ih se pozove na startnu liniju.

13.5.4. Radni prostor

Obveza je organizatora da predvidi radni prostor (servisnu zonu) radi tehničke pomoći.

U taj prostor pristup može biti dozvoljen samo službenim licima/osobama, vozačima i članovima njihovih timova.

13.5.5. Startni prostor

Startni prostor predstavlja startnu liniju, startnu rampu (ako je predviđena pravilnikom) i poziciju za start.

U njemu startnom procedurom po nalogu Direktora upravlja sudac starter i njegovi pomoćnici.

Svaka vrsta Starta i Startne procedure (masovni, grupni ili pojedinačni start) mora biti objašnjena u Posebnom pravilniku utrke.

13.6. Ograničenje kretanja na utrci

"Crvene zone" - parkiralište za vozače, Parc ferme, startni prostor, prostor za registraciju, prostor za tehnički pregled, prostor za vođenje utrke, kancelarija/ured utrke, prostorija za mjernu službu, prostor za mehaničare, sudačke pozicije i druge službene prostorije organizatora su mjesta na kojima je dozvoljen pristup samo službenim licima/osobama.

Na ulazima i izlazima u ove prostore moraju biti postavljeni redari.

U "Crvenim zonama" su zabranjeni pušenje, konzumiranje alkohola i opojnih supstanci.

Službena lica/osobe koje se mogu kretati po ovim prostorima moraju dobiti od organizatora i nositi na vidnom mjestu posebne oznake (akreditacije) na kojima je upisano ime i prezime i dužnost osobe.

14. OZNAKE NA STAZI

14.1. Enduro oznake

Enduro oznake moraju biti izgleda i veličine kako je to naznačeno u FIM pravilniku za Enduro.

Obavezna je bijela podloga te crvena boja oznake.

Oznaka za pravi smjer je krug, za krivi smjer-prekriženi krug slovom X crne boje, a za skretanje trokut okrenut u smjeru kretanja.

Oznake se postavljaju na 2-3 metra od tla kako, a iznimno i 0.5 metara niže ili više, ovisno o terenu i idealnom vidnom polju vozača.

Enduro oznake se mogu koristiti u kombinaciji sa markerima-trakama da bi smjer rute kretanja bio uočljiviji i lakši za praćenje.

Preporuča se, ukoliko to uvjeti na terenu dozvoljavaju, da oznake budu smještene samo na jednoj strani staze.

Sa ovim oznakama se obilježavaju - križanja, pravi smjer i krivi smjer.

Na opasnim zavojima ili skretanjima, potrebno je postaviti dvije do tri table skretanja, a pravi i krivi smjer osim na križanjima, potrebno je obilježiti 10 – 50 metara nakon križanja.

Vozačima je zabranjeno pomicanje oznaka na stazi, uklanjanje ili oštećivanje istih.

Organizator je obavezan tijekom utrke kontrolirati oznake i voditi brigu da su cijelo vrijeme ispravno postavljene.

14.2. Markeri – trake

Staza osim Enduro oznakama mora biti označena markerima - trakama postavljenim duž staze na vidljivim mjestima (poželjno na visini 2 do 3 m od tla), dužine 30-50 cm (vidni dio nakon vezanja).

Staza se obilježava trakama u jednoj kombinaciji boja, a dijelovi staze koji su zbog težine predviđeni za druge klase (AMATER, VETERAN) se obilježavaju u drugoj kombinaciji.

Za OPiK i PiK i Kup BiH su propisane slijedeće boje traka/markera:

- CRVENA - cijela staza,
- ŽUTA – dijelovi staze (spojevi/bypassi) kojom je dozvoljeno kretanje AMATER klasa (KLASE AMATER I VETERAN),
- PLAVA – dijelovi staze (spojevi/bypassi) kojom je dozvoljeno kretanje ostalih klasa koje se ne boduju za OPiK i PiK BiH (TURIST, HOBBY i sl...).

14.3. Ostale oznake

Ostale oznake su u obliku strelica, važnih informacija i sl. na tablama/pločama, koje se koriste na ključnim mjestima na utrci kao što su:

- a) važnija križanja,
- b) križanja na kojima se razdvajaju rute klasa,
- c) Tank point (TP),
- d) Check point (CP),
- e) Start,
- f) Cilj,
- g) i sl...

Veličina ovih oznaka je minimalno A4 formata.

15. PUTNI KARTON

Putni karton vozač se od strane službenih osoba organizatora dobiva na izlasku iz Parc ferme-a u predstartni prostor.

Ukoliko organizator to vremenski i tehnički može riješiti, Putni kartoni se mogu dijeliti i ranije, ali obavezno mora biti objašnjeno u Posebnom pravilniku.

Na kartonu je naziv utrke, startni broj vozača, te rubrike za ovjeru svih CP, uključujući i ciljnu CP.

Uz svaku CP, minimalno treba biti predviđeno polje za unos ovjere ili potpisa, ali poželjno je i da bude rubrika za unos vremena prolaska.

Vozač je dužan čuvati putni karton, te ga predati na ovjeru kod svakog CP.

Po završetku utrke, istog je dužan predati sucu nakon prolaska cilja.

Vozač koji izgubi Putni karton kažnjava se sa 3 kaznene minute i mora na prvoj sljedećoj CP prijaviti gubitak i od suca zatražiti novi s njegovim podacima, ali ne i sa unosom evidencije ranijih CP, što će se utvrditi nakon završetka utrke.

Putni karton treba biti izrađen od tvrdog papira, velicine 100 x 140 milimetara.

Umjesto Putnog kartonu, organizator može primijeniti i druge efikasne i praktične tehnike (polja sa CP na Startnim brojevima i sl...).

16. TRACKER-i, PVC TRAKE, CHIP-OVI

Tracker-i, PVC traka ili Chip-ovi se koristi se ukoliko se za to odluči organizator i to uglavnom uglavnom za dodatnu kontrolu kretanja ili prolaska CP.

Tracker-i moraju biti oslonjeni na postojeći GPS sustav.

PVC trake su izrađene je od tvrdog PVC materijala velicine 30 x 200 milimetara koje sudac u Parc ferme-u pričvršćuje na lijevu stranu upravljača.

Chip-ovi moraju biti uvezani i kontrolirani kroz središnji sustav koji preuzima podatke evidentirane na chip-ovima prilikom prolaska CP-a.

Po prolasku kroz cilj sudac uzima tracker, PVC traku ili chip radi kontrole prolaza CP.

Ukoliko vozač prijavi gubitak tracker-a, PVC trake, ili chip-a, mora gubitak prijaviti na prvoj sljedećoj CP.

17. TEHNIČKA POMOĆ

Tehnička pomoć je dozvoljena ili duž cijele staze ili na mjestima gdje je organizator odredio Zone za pomoć (Help zone-HZ).

Organizator također može odrediti i Zone bez pomoći (No help zone-NHZ) u kojima je pomoć dozvoljena samo vozačima međusobno.

U svim ovim slučajevima, organizator to mora detaljno objasniti u Posebnom pravilniku i unijeti u Shemu staze.

Tehnička pomoć zabranjena je:

- a) u predstartnom prostoru,
- b) na startnoj liniji.

U vrijeme pružanja tehničke pomoći, obavezno je poštivanje propisanih eko-standarda (FIM Environmental code), a prioritetno se odnosi na korištenje propisanih prostirki za mjesta gdje se servisiraju motocikli, odlaganje otpada (tekućine i razni otpadni materijali) i sl.

Zona tehničke pomoći se preporučuje da bude predviđena minimalno na svakih 10 km.

17.1. Nadolijevanje goriva (Tank zone-TZ)

Mjesto za nadolijevanje goriva (Tank zone-TZ), ukoliko je to potrebno, određuje organizator kroz Poseban pravilnik i unosi ga u službenu Shemu staze.

Također, kroz Poseban pravilnik se određuje mjesto i vrijeme predaje kanistera s gorivom službi organizatora.

Služba organizatora obilježava svaki kanister i prevozi ga do TZ.

Vozači u TZ sami dolijevaju gorivo.

Vozači kao služba organizatora su u dužni u TZ poštivati ekološke FIM i FIME eko-standarde (Environmental code).

18. PREDVOZAČ

Prohodnost staze i postavljenih oznaka, kontrolira službeni predvozač koji je obavezan na svakoj utrci, a nije vozač-takmičar na utrci.

U provjeru staze kreće tri sata prije starta utrke, a određuje ga organizator utrke.

On o nedostacima izvještava žiri i direktora utrke koji ih je dužan otkloniti prije starta utrke.

19. KAZNE/PENALIZACIJA

19.1. Kazneni bodovi

- a) Nepoštivanje pravila u Parc ferme-u, predstartnom prostoru, startnom prostoru.....3 min,
- b) Prekoračenje dozvoljene razine buke .....1 min,
- c) Uočena vožnja bez propisane opreme.....1 min,
- d) Kašnjenje prema programu.....1 min po minutu kašnjenja,
- e) Gubitak Putnog kartona..... 3 min,
- f) Ostali kazneni bodovi i i druge kazne propisane Pravilnicima za pojedine poddiscipline ili Sportskim motociklističkim pravilnikom ili Disciplinskim pravilnikom.

Kazneni bodovi-minute se dodaju vozaču nakon prolaska kroz cilj.

19.2. Isključenje/diskvalifikacija

- a) Pomicanje oznaka na stazi, uklanjanje ili oštećenje istih,
- b) Zakašnjenje na start preko 15 minuta,
- c) Pušenje u parc ferme-u i predstartnom prostoru,
- d) Ispuštanje ulja iz motora u prirodi,
- e) Dokazano skraćivanje staze,
- f) Napuštanje označene staze, posebno u predjelu šuma, polja, mladih nasada i sl.
- g) Uklanjanje, uništavanje i prelaženje obilježavajućih traka i službene signalizacije,
- h) Vožnja u suprotnom smjeru,
- i) Fizičko obračunavanje sa sudionicima utrke,
- j) Ometanje sudaca i drugog službenog osoblja u radu,
- k) Bilo kakvo drugo neprimjereno ponašanje za koje žiri nakon prijave utvrdi da remeti normalno odvijanje i šteti ugledu utrke.

20. BODOVANJE

Rezultati za bodovanje izračunavaju se nakon prolaza vozača kroz ciljnu liniju, nakon čega se utvrđuje vrijeme prolaza vozača staze od starta do cilja, te unose kazneni bodovi nakon pregleda Putnih kartona/trackera/chip-ova i evidencijskih listova sudaca sa staze.

Da bi osvojio bodove za OPiK i PiK BiH u pojedinačnoj konkurenciji, vozač mora u vremenu predviđenom za kraj utrke proći kroz cilj. Ostali vozači mogu ostvariti plasman na utrci prema Anex-ima za poddiscipline, ali isti nemogu ostvariti bodove u PBiH.

Bodovanje pojedinaca u OPiK i PiK BiH u Enduro-u za ostvaren rezultat na utrkama u poddisciplinama Extreme Enduro, Classic Enduro Enduro Cross Country se primjenjuje prema slijedećem:

Mjesto	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Bodovi	20	17	15	13	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Bodovanje pojedinaca na kvalifikacijama (Super Enduro, Prologue) pred utrke OPiK i PiK BiH se primjenjuje prema slijedećem:

Mjesto	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Bodovi	10	7	5	4	3	2	1

Bodove sa kvalifikacija mogu ostvariti samo vozači koji nastupe u cijelom programu kvalifikacija prema Posebnom pravilniku utrke.

Za bodovanje klubova zbrajaju se bodovi najbolja 3 vozača kluba koji sudjeluju u Prvenstvu (samo "PRO" klase) i to onih koji savladaju stazu unutar zadanog vremena utrke.

U slučaju da je zbroj bodova dva ili više vozača ili klubova na kraju Prvenstva ili Kupa jednak, bolje će biti plasiran onaj vozač ili klub koji je ostvario bolji plasman na posljednjoj utrci, a ako i tada bude neriješena situacija, bolji vozač ili klub je onaj koji je tijekom Prvenstva ili Kupa ostvario većih broj boljih plasmana.

U slučaju prekida utrke, žiri takmičenja/natjecanja određuje uvjete bodovanja.

21. ORGANIZACIJA

21.1. Tehnički organizator – promotor Prvenstva i Kupa

Tehnički organizator – promotor Prvenstva i Kupa je pravno lice/osoba koju na prijedlog Komisije za Enduro bira Upravni odbor saveza.

Tehnički organizator u ime MS BiH planira, organizira i brine se o tehničkom dijelu organizacije Prvenstva i Kupa BiH u Enduro-u, a u skladu sa Sportskim motociklističkim pravilnikom MS BiH, prijedlozima Komisije za Enduro, Odlukama Upravnog odbora, te odredbama ovog pravilnika.

21.2. Organizator utrke

Organizator utrke za OPiK i PiK BiH je licencirani klub/udruga, koji u ime MS BiH, u skladu sa Sportskim motociklističkim pravilnikom MS BiH i pripadajućim Anex-ima organizira određenu utrku Prvenstva i Kupa BiH upisanu u zvanični Kalendar takmičenja/natjecanja za tekuću sezonu.

Organizator utrke je prema uputama i instrukcijama Tehničkog organizatora Prvenstva i Kupa, odgovoran za organizaciju utrke u skladu sa navedenim pravilima.

21.3. Službena lica/osobe

Službena lica/osobe na utrkama Enduro Prvenstva i Kupa BiH su:

- a) Delegat (MS BiH),
- b) Glavni sudac (MS BiH),
- c) Službenici Tehničkog organizatora prvenstva,
- d) Organizator (Predsjednik org. odbora),
- e) Direktor utrke,
- f) Direktor manifestacije,
- g) Sekrertar/Tajnik utrke,
- h) Šef sudaca,
- i) Šef staze,
- j) Suci na utrci (Start, cilj, Parc ferme, Predstartni prostor, CP-i, ST-i...),
- k) Redari,
- l) Voditelj i članovi komisije za Verifikaciju i Tehnički pregled,
- m) Voditelj i članovi medicinskog tima,
- n) Voditelj i članovi protupožarnog tima.

21.4. Služba za mjerenje vremena i obradu rezultata

Služba za mjerenje vremena i obradu rezultata je ovlašten i stručni tim, koji mora imati valjanu licencu MS BiH ili višeg sistema/sustava takmičenja/natjecanja (FIM, FIME, AAMU, BMU...).

Mjerenje vremena na Enduro utrkama Prvenstva i Kupa BiH se vrši homologiranim elektronskim mjerenim uređajima uz tačnost/točnost mjernog uređaja od 1/100 sec.

Mjerenje vremena na Enduro utrkama u MS BiH mora biti automatizirano, dok manualno mjerenje vremena kojim direktno upravljaju službenici - zabranjeno.

21.5. Ostale službe

Ostale službe moraju biti angažirane i obavljati svoje dužnosti u skladu sa odredbama Sportskog motociklističkog pravilnika MS BiH.

Obavezne službe na Enduro utrkama u Prvenstvu i Kupu BiH su:

- Službe organa reda (MUP),
- Redarska služba,
- Medicinska/liječnička služba,
- Vatrogasna služba.

Tijekom treninga i utrke organizator je preko navedenih službi dužan:

- osigurati javni red i mir,
- osigurati osoblje hitne pomoći sa najmanje dva vozila (jedno na stazi i jedno koje stiže u zamjenu u slučaju da prvo vozilo bude iskorišteno za intervenciju);
- osigurati slobodan prolaz vozilima hitne pomoći;
- osigurati preventivno vatrogasno osiguranje, sa minimalno jednim vatrogasnim vozilom i 2 p/p aparata;
- osigurati nesmetan rad službenim licima/osobama i stručnim tijelima i zabraniti pristup mjestu sa kojeg se vodi utrka svim neovlaštenim licima/osobama.

22. NAGRAĐIVANJE

Organizator je dužan dodijeliti nagrade (peharim statue, medalje i sl...), odmah po proglašenju službenih rezultata i to:

- a) Poredak vozača po klasama .....pehare za 1.-3. mjesto.
- b) Poredak klubova.....pehare za 1.-3. mjesto.

Organizator je na utrci dužan podijeliti nagrade samo u višem sistemu takmičenja (za OPiK BiH ukoliko se radi o utrci OPiK i PiK BiH).

Organizator može na pojedinom takmičenju/natjecanju dati i posebne nagrade koje mora propisati Posebnim pravilnikom.

23. PRIGOVORI I ŽALBE

Za sve uočene nepravilnosti na takmičenju/natjecanju svi vozači, kao i suci aktivni na takmičenju/natjecanju mogu uložiti prigovor žiri-ju u skladu sa Sportskim motociklističkim pravilnikom.

Prigovor se taksira sa 50 KM za što organizator utrke mora izdati potvrdu o uplaćenom iznosu.

Ukoliko se prigovor prihvati, postupa se po novoj Odluci žiri-ja, a novac se vraća podnosiocu prigovora.

Ukoliko se prigovor ne prihvati, novac zadržava organizator.

Žalbe se podnose nakon utrke u žalbenom postupku, a u skladu sa Disciplinskim pravilnikom.

24. DISCIPLINSKE MJERE

Organizatorima, vozačima, mehaničarima i službenim licima/osobama koje sudjeluju na takmičenjima/natjecanjima mogu se izreći disciplinske mjere prema odredbama Sportskog motociklističkog pravilnika i Disciplinskog pravilnika MS BiH.

25. TROŠKOVI KOJE SNOSI ORGANIZATOR

Organizator na utrci snosi slijedeće troškove:

- a) Organizacijsko-tehnički troškovi,
- b) Troškovi licenciranja staze,
- c) Troškovi inspekcije staze,
- d) Troškovi nagrada - priznanja,
- e) Trošak angažiranja predvozača,
- f) Troškovi Delegata (Odluka, 300-83/21),
- g) Troškovi sudaca,
- h) Troškovi angažiranja tima za mjerenje vremena i obradu rezultata,
- i) Naknada za policu osiguranja od odgovornosti (premija na minimalni iznos od 100.000,00 KM kojom se pokrivaju službene osobe, 3-ća lica/osobe i eventualna šteta uzrokovana na utrci),

Troškove Licenciranja kluba i Kotizacije, klubovi snose početkom sezone prema godišnjoj Odluci o visini članarina i taksi/pristojbi u MS BiH.

26. POSEBAN PRAVILNIK

Organizator mora za svako takmičenje/natjecanje imati Poseban pravilnik sastavljen u skladu sa Sportskim motociklističkim pravilnikom MS BiH, ovim pravilnikom i pravilnikom za poddisciplinu.

Formu Posebnog pravilnika propisuje MS BiH.

Propisani upitnik sa podacima za Posebni pravilnik organizator takmičenja/natjecanja dostavlja najkasnije od 15 dana prije održavanja takmičenja sekretarijatu/tajništvu MS BiH.

Posebni pravilnik stupa na snagu tek kada ga odobri MS BiH.

Najkasnije 7 dana prije utrke Savez službeno objavljuje Poseban pravilnik.

26.1. Satnica takmičenja/natjecanja

Satnica takmičenja/natjecanja je prilog i sastavni dio Posebnog pravilnika.

U Satnici moraju minimalno biti navedena vremena za aktivnosti iz službenog programa: prijave, registracija, tehnički pregled, Parc ferme, start i vrijeme kvalifikacija, sastanci žiri-a i sastanci sa vozačima, start i završetak utrke, te proglašenje pobjednika.

Vozači su satnicu dužni poštovati, a nepoštivanje satnice podliježe novčanoj kazni, kaznenim bodovima ili neprihvatanjem prijave.

27. ZAVRŠNE ODREDBE

Staza za Enduro enduro mora biti sigurna kako za vozače i službena lica/osobe, tako i za treća lica/osobe (gledatelje, prolaznike, ili lica/osobe koje na bilo koji način u vrijeme utrke mogu koristiti trasu na kojoj se utrka odvija).

Organizator mora na primjeren način osigurati prolaz kroz cijelu stazu, te prikupiti potrebna odobrenja za utrku od strane nadležnih institucija i interesnih skupina (nadležna ministarstva, gospodarska, lovačka i planinarska društva, planinari, lokalne i mjesne zajednice...).

Ovaj Pravilnik vrijedi za 2024. godinu, a temelji se na odredbama važećih pravilnika MS BiH, FIM i FIME.

Pravo tumačenja ovog Pravilnika je u nadležnosti Komisije za Enduro MS BiH.

Ovaj Pravilnik je predložen od strane Komisije za Enduro MS BiH i usvojen od strane Upravnog odbora MS BiH dana 14.03.2025.godine.

U Kreševu, 14.03.2025.

**Predsjednik
komisije za Enduro MS BiH
Samir Nesimović**

